

V l á d n í n á v r h

ZÁKON

ze dne 2013,

kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 66/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 77/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb. a zákona č. 167/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1, § 4 odst. 5 písm. a) a odst. 6 písm. d), § 6, § 25 písm. b) a § 32 písm. q) se slova „Evropských společenství“ nahrazují slovy „Evropské unie“.

Poznámka pod čarou č. 2 zní:

„2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/12/ES ze dne 11. února 2004, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/20/ES ze dne 9. března 2005, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

Směrnice Komise 2013/2/EU ze dne 7. února 2013, kterou se mění příloha I směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.“.

CELEX 32005L0020

CELEX 32013L0002

2. Příloha č. 1 zní:

„Příloha č. 1 k zákonu č. 477/2001Sb.

Kritéria a názorné příklady upřesňující pojem obal

Kritérium 1

Výrobek, který odpovídá definici obalu uvedené v § 2 písm. a) a zároveň plní nebo může plnit i jinou funkci než funkci obalu, se považuje za obal pouze tehdy, pokud

a) není nedílnou součástí jiného výrobku,

b) není nezbytný k tomu, aby uzavíral, nesl nebo uchovával tento výrobek po dobu jeho životnosti a

c) nejsou všechny části určeny k tomu, aby byly společně používány, spotřebovány nebo odstraněny.

Názorné příklady ilustrující použití kritéria 1

Obal

Krabice na cukrovinky

Fóliový přebal pouzdra na CD

Poštovní sáčky na katalogy a časopisy (s tiskovinou uvnitř)

Papírové košíčky na pečení prodávané s pekařským nebo cukrářským výrobkem

Role, trubice, dutinky a válce, na kterých jsou navinuty flexibilní materiály, například plastová fólie, hliníková fólie (alobal) nebo papír, kromě rolí, trubic, dutinek a válců, které slouží jako součást výrobních strojů a které se nepoužívají k prezentaci výrobku jako prodejní jednotky

Květináče, které jsou určeny pouze k prodeji a přepravě rostlin a ne pro celou dobu života rostliny

Skleněné lahve na injekční roztoky

Válcové obaly na CD typu „spindle“ (prodávané s CD, nejsou určeny k uchovávání disků)

Ramínka na šaty (prodávaná s oděvem)

Krabičky zápalek

Systémy sterilní bariéry (sáčky, tácky a materiály nutné k zachování sterility výrobku)

Kapsle do nápojových systémů (například káva, kakao, mléko), které po použití zůstanou prázdné

Opakovaně plnitelné ocelové lahve používané pro různé druhy plynů, kromě hasicích přístrojů

Předmět, který není obalem

Květináče určené pro celou dobu života rostliny

Pouzdra, kufříky a kazety na nástroje a nářadí

Čajové sáčky

Voskové vrstvy na sýrech

Střívka uzenin

Ramínka na šaty (prodávaná samostatně)

Kávévé kapsle do nápojových systémů, kávévé sáčky z hliníkové fólie a kávévé polštářky z filtrového papíru odstraněné spolu s použitým kávévým produktem

Náplně do tiskáren

Pouzdra na CD, DVD a video (prodávané spolu s diskem CD, DVD nebo videem uvnitř pouzdra)

Válcové obaly na CD typu „spindle“ (prodávané prázdné, určené k uchovávání CD)

Rozpustné sáčky na detergenty

Svítilny na hrob (nádoby na svíčky)

Mechanický mlýnek (zabudovaný v nádobě, kterou lze znovu naplnit, například plnitelný mlýnek na pepř)

Kritérium 2

Předměty navržené a určené k tomu, aby byly plněny v místě prodeje, se považují za obaly, pokud plní funkci obalu.

Názorné příklady ilustrující použití kritéria 2

Obal, který je navržen a určen k plnění v místě prodeje

Odnosné papírové nebo plastové tašky a sáčky

Jednorázové talíře a kelímky

Přilnavá fólie

Sendvičové sáčky

Hliníková fólie

Plastová fólie pro vyčištěné oděvy z prádeln

Předmět, který není obalem

Míchátko

Jednorázové příbory

Balící papír (prodáváný samostatně)

Papírové formy na pečení (prodávané prázdné)

Papírové košíčky na pečení prodávané bez pekařského nebo cukrářského výrobku

Kritérium 3

Součásti obalu a pomocné prvky začleněné v obalu se považují za části obalu, v němž jsou začleněny. Pomocné prvky, které jsou zavěšené přímo na výrobku nebo jsou k výrobku připevněné a plní funkci obalu, se považují za obal pouze tehdy, pokud

a) nejsou nedílnou součástí tohoto výrobku a

b) nejsou-li všechny části určeny k tomu, aby byly společně spotřebovány nebo odstraněny.

Názorné příklady ilustrující použití kritéria 3

Obal

Štítky a visačky, které jsou přímo zavěšeny na výrobku nebo jsou k výrobku připevněny

Předmět, který je součástí obalu

Kartáč řasenky, který je součástí uzávěru řasenky

Samolepicí etikety, které jsou nalepeny na jiné části obalu

Sponky, spony, svorky

Plastové převlečné etikety (smrštitelné)

Dávkovač, který je součástí uzávěru nádoby s detergenty

Mechanický mlýnek (zabudovaný v nádobě, kterou nelze znovu naplnit a která je naplněna produktem, například mlýnek na pepř naplněný pepřem)

Předmět, který není obalem

Štítky RFID pro identifikaci na základě rádiové frekvence“.

CELEX 32004L0012

CELEX 32013L0002

3. Příloha č. 3 zní:

„Příloha č. 3 k zákonu č. 477/2001 Sb.

Požadovaný rozsah recyklace a celkového využití obalového odpadu

A: recyklace B: celkové využití

Odpady z obalů	do 31. 12. 2013		do 31. 12. 2014		do 31. 12. 2015	
	A	B	A	B	A	B
	%	%	%	%	%	%
Papírových a lepenkových	70		70		70	
Skleněných	70		70		70	
Plastových	27		27		27	
Kovových	50		50		50	
Dřevěných	15		15		15	
Prodejních určených spotřebiteli	-	-	38	43	40	45
Celkem	55	60	55	60	55	60

Míra recyklace a celkového využití prodejních obalů určených spotřebiteli se stanoví jako podíl množství využitého obalového odpadu získaného zpětným odběrem od spotřebitelů a množství prodejních obalů, které osoba uvedla na trh nebo do oběhu. Ve jmenovateli nejsou zahrnuty prodejní obaly, které jsou současně průmyslovými obaly.

Za obaly z jednoho materiálu se považují obaly, ve kterých daný materiál tvoří alespoň 70 % hmotnosti obalu.

Recyklace a celkové využití jsou určeny v procentech hmotnostních a recyklace se zahrnuje do celkového využití jako jedna z jeho forem, společně s energetickým využitím a organickou recyklací podle § 4 odst. 1 písm. c).“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

1. OBECNÁ ČÁST

I. Důvod předložení

1. Název

Novela zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů

2. Identifikace problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

Zákon č.477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů („zákon o obalech“) byl naposledy zásadně novelizován v roce 2006 (novela č. 66/2006 Sb.). V rámci této novelizace byly stanoveny recyklační cíle pro jednotlivé obalové komodity pro období 2006 - 2012. Je tedy nezbytné v současnosti provést opětovnou novelizaci zákona o obalech, aby i pro období po roce 2012 byly jednoznačně stanoveny cíle recyklace resp. využití pro obaly uváděné v České republice na trh povinnými osobami, resp. pro odpady z těchto obalů. Cíle stanovené ke dni 31. 12. 2012 budou v souladu s požadavky evropské právní úpravy zachovány i v dalších letech (období 2013 – 2015).

Dne 28. 2. 2013 vstoupila v účinnost směrnice Komise 2013/2/EU ze dne 7. února 2013, kterou se mění příloha I směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech, která v souladu s požadavkem vyšší právní jistoty a harmonizace výkladu pojmu obal rozšiřuje názorné příklady konkrétních výrobků, které jsou nebo nejsou obaly ve smyslu článku 3 této směrnice. Tam, kde hranice mezi tím, co má být považováno za obal a co nikoli, zůstávala doposud nejasná, dochází k objasnění za účelem vytvoření rovných podmínek na vnitřním trhu. Podle článku 2 směrnice musí být tato nová právní úprava transponována do národních předpisů členských států EU nejpozději do 30. září 2013. Proto je v souladu s touto novou evropskou právní úpravou navrhována změna přílohy č. 1 zákona, která obsahuje doposud platný výčet těchto názorných příkladů výrobků.

Z důvodu, že se jedná o změny technického charakteru, nemající žádný dopad na věcnou stránku právního předpisu, nebylo, v souladu s výjimkou ze zpracování RIA podle čl. 5.5 a 5.7 přílohy „Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace (RIA)“ usnesení vlády č. 922 ze dne 14. prosince 2011, **zpracováno hodnocení dopadů regulace (RIA).**

Vzhledem k tomu, že se jedná o technické úpravy právního předpisu, nemají tyto změny nad rámec současné právní úpravy žádné finanční dopady na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a podnikatelskou sféru.

Navrhovaná právní úprava je z hlediska rovnosti mužů a žen neutrální.

II. Kontakty

Mgr. Ing. Ladislav Trylč – odbor odpadů, tel.: 267 122 208, e-mail: ladislav.trylc@mzp.cz

III. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod. Jedná se zejména o provedení zásady zákonnosti uvedené v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 4 Listiny základních práv a svobod, tj. ukládání povinností jen na základě zákona, a dále zásady zákonného výkonu veřejné moci uvedené v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Navrhovaná úprava respektuje práva uvedená v čl. 35 Listiny základních práv a svobod, a to právo na příznivé životní prostředí, právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů, povinnost při výkonu práv neohrožovat ani nepoškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.

IV. Zhodnocení souladu navrhovaného řešení s právními předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie a mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994, o obalech a obalových odpadech ve znění směrnic Evropského parlamentu a Rady 2004/12/ES ze dne 11. února 2004 a 2005/20/ES ze dne 9. března 2005, nařízení Evropského parlamentu a Rady 1882/2003 ze dne 29. září 2003 a 219/2009 ze dne 11. března 2009 a směrnice Komise 2013/2/EU ze dne 7. února 2013.

Navrhovaná úprava je rovněž v souladu se směrnicemi Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008, o odpadech a o zrušení některých směrnic, a 91/689/EHS ze dne 12. prosince 1991, o nebezpečných odpadech, ve znění směrnic 94/31/ES, 2008/98/ES a nařízení č. 166/2006.

Na navrhovanou úpravu se nevztahuje judikatura soudních orgánů Evropské unie ani obecné zásady práva Evropské unie.

Na navrhovanou úpravu se nevztahují žádné mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána.

V. Zhodnocení dopadů na další legislativu

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá vydání prováděcích právních předpisů. Žádné právní předpisy nemusí být v souvislosti s novou právní úpravou být měněny nebo rušeny.

VI. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Navrhuje se, aby podle § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, Poslanecká sněmovna s návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení. Lhůta pro transpozici směrnice 2013/2/EU byla stanovena do 30. září 2013 a jedná se o technickou novelu zákona, která pouze zakotvuje již docílené míry

recyklace a celkového využití odpadů z obalů pro další období a upřesňuje názorné příklady výrobků, které splňují pojem obal, a tedy nepředstavuje žádnou věcnou změnu dosavadní právní úpravy.

VII. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh zákona je technickou novelou, která pouze zakotvuje již docílené míry recyklace a celkového využití odpadů z obalů pro období po 31. 12. 2012 a dále upřesňuje názorné příklady výrobků, které mají, resp. nemají být považovány za obal na základě směrnice 2013/2/EU, která mění příslušný seznam těchto výrobků uvedených ve směrnici 94/62/ES, o obalech a obalových odpadech. Navrhovaným zákonem nejsou upravovány žádné rozhodovací pravomoci orgánů státní správy. Lze proto konstatovat, že předkládaný návrh zákona nevyvolává žádná korupční rizika.

2. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I bodu 1

Pojem „předpisy Evropských společenství“ se nahrazuje pojmem „předpisy Evropské unie“ s ohledem na institucionální změny provedené Lisabonskou smlouvou pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství. Současně se v poznámce pod čarou č. 2 doplňuje odkaz na směrnici Komise 2013/2/EU a dosud chybějící odkaz na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/20/ES.

K čl. I bodu 2

Změna přílohy č. 1 zákona o obalech, která uvádí názorné příklady některých výrobků z hlediska toho, zda jsou či nejsou obalem ve smyslu § 2 písm. a) zákona o obalech, je transpozicí směrnice Komise 2013/2/EU. U konkrétních výrobků, u kterých je problematické posouzení, zda splňují veškerá kritéria definice pojmu „obal“, je tak jednoznačně stanoveno, zda se o obal jedná či nikoliv. Zařazení většiny nově jmenovaných výrobků se shoduje se stávající praxí a stanovisky, která v pochybnostech, zda se jedná či nejedná o obal, vydalo Ministerstvo životního prostředí podle § 32 písm. m) zákona o obalech.

K čl. I bodu 3

Stanovení nových cílů recyklace a celkového využití obalového odpadu v příloze č. 3 reflektuje skutečnost, že zákon o obalech dosud nestanovil rozsah recyklace a celkového využití odpadu z obalů pro období po 31. 12. 2012. Původní tabulka cílů recyklace a využití obalového odpadu pro roky 2006 až 2012 se proto nahrazuje novou tabulkou cílů recyklace a celkového využití obalového odpadu pro roky 2013 až 2015.

Nové cíle jsou stanoveny s ohledem na zkušenosti a konkrétní podmínky při nakládání s odpadem z obalů v České republice, s přihlédnutím k předpokládanému vývoji úpravy evropské. Cílem je posílit pozitivní vliv právní úpravy nakládání s obaly na životní prostředí, zejména při nahrazování primárních surovin surovinami druhotnými, při zachování rozumné zátěže pro povinné osoby, která je nebude znevýhodňovat proti konkurenci v jiných evropských zemích. Navrhované cíle vycházejí z předpokladů pro nový Plán odpadového hospodářství ČR a odpovídají parametrům koncepčního materiálu Strategie měst a obcí ČR

v nakládání s komunálním odpadem. Tyto cíle odpovídají i požadavkům kladeným na ČR ze strany EU na omezování množství skládkování biodegradabilních komunálních odpadů.

S ohledem na rámcovou směrnici o odpadech (2008/98/ES), která stanovuje pro Českou republiku povinnost do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace alespoň u odpadů z materiálů, jako jsou papír kov, plast a sklo, pocházejících z domácností, jsou pro roky 2014 a 2015 stanoveny samostatné recyklační cíle též pro prodejní obaly určené spotřebiteli, které tvoří významnou část komunálních odpadů.

K čl. II

Nabytí účinnosti navrhovaného zákona se navrhuje dnem jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů, neboť je třeba urychleně zajistit transpozici směrnice Komise 2013/2/EU, pro kterou byla stanovena lhůta do 30. září 2013.

V Praze dne 13. listopadu 2013

předseda vlády

Ing. Jiří Rusnok, v. r.

ministr životního prostředí

Mgr. Tomáš Jan Podivínský, v. r.